

Näringsdepartementet
103 33 STOCKHOLM

Stockholm den 28 april 2017

Remissvar på rapporten ”Metoder och kriterier för bedömning av prestation och kvalitet i lärosätenas samverkan med omgivande samhälle”, dnr N2017/00555/IFK (vårt dnr zMY17-1003)

Stiftelsen Riksbankens Jubileumsfond (RJ) har inbjudits att lämna synpunkter på rubricerad rapport. RJ väljer att främst lämna övergripande synpunkter på rapporten och de frågor som rapporten behandlar, nämligen *bör basresurser tilldelas lärosätena utifrån en bedömning av hur de samverkar, samt hur det i så fall kan göras, samt om samverkan är mätbar.*

Övergripande synpunkter

- RJ anser att samverkan bör premieras men ser en rad svårigheter med att låta detta ske via fördelningen basresurserna. Konsekvensanalysen av förslagen i rapporten är otillräcklig.
- RJ ser stora fördelar med en bred, inkluderande definition av samverkansbegreppet.
- Den vida definitionen i underlaget tenderar dock att snävas in när den konkretiseras i de föreslagna mätningarna. Traditionellt företagssamarbete tenderar att premieras på bekostnad av väsentliga och efterfrågade insatser som tillgängliggörande av nya kunskaper, analys av omvärldsinfluenser och vetenskaplig rådgivning.
- Rapporten utgår från att resultaten av samverkan ska betygsättas, men hur mäts och värderas rådgivningar, föreläsningar, debattartiklar, praktiknära workshops eller insatser riktade till allmänheten? Vem företräder allmänheten i sådana betygsättningar? Rapporten ger inga besked.
- Ytterligare en utmaning är att premiera både lärosätenas strategier och de enskilda forskarnas egeninitierade ofta aktiva, men brokiga samverkan. Särskilt den senare aspekten behandlas bristfälligt i rapporten, vilket särskilt kan missgynna humaniora och samhällsvetenskap.
- Ett problem, som inte diskuteras tillräckligt i rapporten är tidsramarna. *När och hur ofta* ska mätningarna göras, *när* ska samverkansparter utfrågas om sin värdering av insatsen? Resultatet kommer att påverkas av när mätningarna görs, vilket riskerar att göra långsiktiga insatser mindre attraktiva eftersom de inte kan uppvisa mätbara effekter om tidshorisonten är alltför snäv. Alltför täta utvärderingar ger dessutom höga transaktionskostnader och ökar

byråkratiseringen av lärosätenas arbete utan att ge väsentliga fördelar varken för staten eller forskningen.

- RJ vill rikta uppmärksamheten mot den betydelse öppen tillgång till vetenskapliga resultat och forskningsdata har för lärosätenas samverkan med det omgivande samhället. RJ föreslår att utvärderingsmodellen för samverkan även beaktar detta.

Vilka aspekter i de metoder och kriterier som har utvecklats inom ramen för uppdraget har störst betydelse för bedömning av prestation och kvalitet i lärosätenas samverkan med det omgivande samhället?

- Den inkluderande definitionen måste finnas med hela vägen, också i mätningarna. RJ understryker vikten av att bedömningen görs på ett sådant sätt att den omfattande samverkan inom humaniora och samhällsvetenskap uppmärksammas på ett rimligt sätt.

Vilken inriktning när det gäller bedömning av prestation och kvalitet bör det nya uppdraget ha för att på bästa sätt stödja utvecklingen av lärosätenas samverkan med det omgivande samhället?

- Samhällsvetenskaplig och humanistisk forskning bygger ofta på interaktion med samhället. Studier visar att forskare inom dessa fält samverkar mest. Detta förhållande bör stödjas och vidareutvecklas. Deras samverkansmönster hamnar i rapporten dock ofta under rubriken "tillgängliggörande". Ett framtida system skulle kontinuerligt kunna förbättras genom att låta de många framgångsrika forskarna visa vägen och att utforma bedömningarna efter vad vi vet varit framgångsrikt.
- RJ ser gärna att integrativa plattformar - där forskning, utbildning och samverkan verkar gemensamt - stöds men anser att rapportens uppdelning i olika typer av samverkan riskerar begränsa sådana initiativ och att därmed motverka en positiv utveckling.

STIFTELSEN RIKSBANKENS JUBILEUMSFOND

Göran Blomqvist
vd

Jenny Björkman
kommunikationsansvarig